

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса

НАКАЗ

08.04.2026

м. Вінниця

№ 85/01-02

***Про затвердження Положення
про присвоєння та позбавлення
почесного звання «Заслужений
професор Донецького національного
університету імені Василя Стуса»***

З метою введення в дію рішення Вченої ради університету від 27.03.2026 р.
(протокол №11)

НАКАЗУЮ:

1. **ЗАТВЕРДИТИ** та ввести в дію «Положення про присвоєння та позбавлення почесного звання “Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса”» у новій редакції згідно з Додатком 1.

2. Скасувати дію наказу від 02.02.2016 №43/05.

3. Загальному відділу довести зміст цього наказу до відома проректорів, деканів факультетів, директорів навчально-наукових інститутів, начальника відділу кадрів Наталі КОЧЕТКОВОЇ, та ученого секретаря університету Олени ВАЖЕНІНОЇ.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Т.в.о. ректора

Сергій РАДЮ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

УХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради,

протокол № 11

від 27 березня 2026 року

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ № 83/01-02

від 08.04.2026

**Положення про присвоєння та позбавлення почесного звання
«Заслужений професор
Донецького національного університету імені Василя Стуса»**

Вінниця – 2026

1. Загальні положення

1.1. Почесне звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса» (далі – Почесне звання, «Заслужений професор») є формою найвищого інституційного визнання видатних заслуг професорів Донецького національного університету імені Василя Стуса (далі – Університет) у розвитку науки, освіти й університетської спільноти.

1.2. Присвоєння Почесного звання здійснюється з метою:

- офіційного визнання значних наукових, освітніх, організаційних та інноваційних досягнень;
- відзначення особистого внеску у формування наукових шкіл, підготовку здобувачів вищої освіти та наукових кадрів вищої кваліфікації;
- підтримки принципів академічної доброчесності, університетських цінностей та європейських стандартів вищої освіти та науки;
- заохочення професорів до активної участі в розвитку Університету, міжнародного співробітництва та суспільного служіння;
- збереження та раціонального використання інтелектуального і професійного потенціалу старшого покоління науково-педагогічних працівників.

1.3. Почесне звання присвоюється професорам, діяльність яких відповідає місії, стратегії розвитку та цінностям Університету, сприяє зміцненню його академічної репутації, міжнародного авторитету та суспільної довіри.

1.4. Позбавлення Почесного звання є виключним заходом інституційної відповідальності та застосовується у випадках, коли дії, публічна поведінка або наукова, освітня чи громадська позиція особи:

- завдають істотної шкоди репутації та іміджу Університету;
- суперечать принципам академічної доброчесності;
- є несумісними з місією, Стратегією розвитку та етичними стандартами Університету.

1.5. Рішення про присвоєння або позбавлення Почесного звання ухвалюється Вченою радою Університету в порядку, визначеному цим Положенням, та набуває чинності з моменту його затвердження наказом ректора.

2. Порядок присвоєння почесного звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса»

2.1. Почесне звання присвоюється Вченою радою Університету професорам, які мають значний і сталий внесок у розвиток науки, освіти та університетської спільноти, а також бездоганну академічну репутацію.

2.2. Кандидат на присвоєння Почесного звання, як правило, повинен:

- мати загальний стаж науково-педагогічної роботи не менше 20 років, з яких не менше 10 років – у статусі професора Університету;
- здійснювати активну професійну діяльність в Університеті на момент подання або безпосередньо перед ним.

У виняткових випадках Вчена рада може відступити від зазначених вимог за наявності видатних досягнень.

2.3. Присвоєння Почесного звання здійснюється протягом календарного року після висунення кандидата, яке може здійснюватися:

- вченими радами факультетів та/або навчально-наукових інститутів;
- Нагородною комісією Вченої ради Університету.

Подання-рекомендації на кандидатів мають бути вмотивованими, конкретними та оформленими в письмовій (та/або електронній) формі.

2.4. Попередній розгляд подань здійснює Нагородна комісія Вченої ради Університету, склад якої ухвалюється Вченою радою та затверджується наказом ректора. Комісія оцінює відповідність кандидата вимогам цього Положення та формує висновок для Вченої ради.

2.5. Для розгляду на засіданні Нагородної комісії Вченої ради подаються:

- подання-рекомендація;
- витяг з протоколу засідання відповідного колегіального органу;
- довідка про науково-педагогічну діяльність кандидата;
- зведене резюме (CV) кандидата з переліком основних досягнень;
- інші матеріали, що підтверджують заслуги кандидата (за наявності).

2.6. Рішення про присвоєння Почесного звання ухвалюється Вченою радою Університету відкритим голосуванням та вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше двох третин присутніх членів Вченої ради.

2.7. Підставами для висунення кандидата на Почесне звання, крім зазначених у п.2.2, можуть бути, зокрема, такі досягнення:

- отримання державної нагороди України;
- формування й розвиток наукових шкіл, підготовка докторів наук, докторів філософії та кандидатів наук, участь у роботі спеціалізованих та експертних рад;
- виконання дослідницьких / творчих проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав;
- здійснення наукової та фахової експертизи, консультування осіб, підприємств, установ, організацій;
- розроблення та впровадження нових освітніх програм як гарант освітньої програми;
- співпраця з іноземними університетами та науковими центрами, результати якої оприлюднено в наукових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз;
- участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах, що фінансуються за підтримки міжнародних програм;
- підвищення міжнародної впізнаваності Університету;
- інші особливі заслуги та досягнення, що мають суттєве значення для Університету, держави або розвитку вищої освіти і науки.

3. Вшанування осіб, яким присвоєно почесне звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса»

3.1. Особам, яким присвоєно почесне звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса», в урочистій обстановці вручаються:

- диплом встановленого зразка;
- пам'ятна відзнака (медаль, нагрудний знак або інший символ Почесного звання).

Вручення, як правило, здійснюється на урочистому засіданні Вченої ради Університету 28 травня – у День Університету, або під час інших офіційних заходів Університету.

3.2. Інформація про осіб, яким присвоєно Почесне звання, підлягає обов'язковому оприлюдненню:

- на офіційному вебсайті Університету;
- у щорічних звітах про діяльність Університету;
- в офіційних інформаційних та іміджевих матеріалах Університету.

3.3. Заслужені професори можуть залучатися до:

- дорадчої діяльності в органах управління Університету;
- менторської підтримки молодих науковців і здобувачів вищої освіти;
- представлення Університету в академічному та суспільному середовищі.

3.4. Заслуженим професорам можуть надаватися додаткові заохочення відповідно до Колективного договору Університету та внутрішніх нормативних актів, у межах наявних фінансових можливостей.

3.5. Перелік осіб, яким присвоєно Почесне звання, формується та ведеться Університетом у вигляді відкритого реєстру Заслужених професорів.

4. Позбавлення почесного звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса»

4.1. Особа, якій присвоєно почесне звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса», може бути позбавлена цього звання у виключних випадках за рішенням Вченої ради Університету з урахуванням принципів законності, обґрунтованості, неупередженості й дотримання права на захист.

4.2. Підставою для ініціювання процедури позбавлення почесного звання можуть бути:

- подання вчених рад факультетів, навчально-наукових інститутів Університету;
- мотивовані звернення керівників структурних підрозділів Університету;
- офіційні документи компетентних державних органів;
- інші належно підтверджені матеріали, що свідчать про наявність підстав, визначених цим Положенням.

4.3. Попередній розгляд матеріалів щодо можливого позбавлення почесного звання здійснює Нагородна комісія Вченої ради Університету, яка аналізує подані документи, забезпечує їх належну перевірку та готує вмотивований висновок для розгляду Вченою радою.

4.4. Підстави для позбавлення почесного звання мають бути підтверджені належними, перевіреними доказами, достатніми для ухвалення обґрунтованого рішення. Підставами для позбавлення почесного звання можуть бути, зокрема:

4.4.1. Вчинення протиправних дій, факт яких встановлено у порядку, передбаченому законодавством України.

4.4.2. Участь у діяльності незаконних органів управління, закладів освіти, наукових або псевдонаукових структур на тимчасово окупованих територіях України, у тому числі в Автономній Республіці Крим та на інших територіях, визначених нормативно-правовими актами України.

4.4.3. Участь у роботі так званих «органів освіти і науки», експертних, атестаційних, дисертаційних чи дорадчих структур, створених окупаційними адміністраціями або незаконними збройними формуваннями.

4.4.4. Поширення завідомо неправдивої або маніпулятивної інформації, що завдає шкоди репутації, іміджу чи інституційним інтересам Університету, зокрема в медіа, соціальних мережах або публічних виступах.

4.4.5. Незаконне або недобросовісне використання імені, символіки чи репутації Університету з метою отримання особистої вигоди, професійного визнання або участі в академічних, наукових чи громадських заходах.

4.4.6. Грубе або систематичне порушення принципів академічної доброчесності, університетських цінностей, етичних норм та стандартів професійної поведінки.

4.4.7. Інші дії або бездіяльність, які є несумісними з місією, Стратегією розвитку та цінностями Університету й завдають істотної шкоди його академічній репутації.

4.5. Особа, щодо якої розглядається питання про позбавлення Почесного звання, письмово повідомляється про дату, час і порядок розгляду питання та має право:

- бути присутньою на засіданні Вченої ради;
- надати письмові пояснення;
- виступити перед ухваленням рішення.

У разі неможливості участі особи з поважних причин Вчена рада може ухвалити рішення за наявними матеріалами.

4.6. Рішення про позбавлення почесного звання ухвалюється Вченою радою Університету таємним голосуванням та вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше двох третин присутніх членів Вченої ради.

4.7. Рішення Вченої ради про позбавлення почесного звання може бути оскаржене (подана апеляція) особою, якої воно стосується, у порядку, визначеному внутрішніми нормативними актами Університету та чинним законодавством України. Апеляція розглядається Нагородною комісією Вченої ради та Вченою радою Університету у строк до двох місяців.

4.8. У разі ухвалення Вченою радою Університету рішення про позбавлення почесного звання «Заслужений професор» відповідні відомості вносяться до реєстру Заслужених професорів Університету із зазначенням дати та підстави такого рішення.

5. Поновлення почесного звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса»

5.1. Особа, яку було позбавлено почесного звання «Заслужений професор Донецького національного університету імені Василя Стуса», може бути представлена до поновлення у цьому званні виключно у порядку, визначеному для присвоєння почесного звання, з урахуванням вимог цього розділу.

5.2. Розгляд питання про поновлення у почесному званні можливий лише за особистої письмової заяви особи, яку було позбавлено цього звання, та за її особистої участі у засіданні Вченої ради Університету.

У разі неможливості особистої присутності з поважних причин питання може бути відкладене або зняте з розгляду.

5.3. Поновлення у почесному званні допускається лише за умови документально підтвердженого усунення обставин, що стали підставою для позбавлення почесного звання, а також відновлення академічної та професійної репутації особи.

5.4. Попередній розгляд матеріалів щодо поновлення у почесному званні здійснює Нагородна комісія Вченої ради Університету, яка готує вмотивований висновок щодо можливості поновлення та подає його на розгляд Вченої ради.

5.5. Рішення про поновлення почесного звання ухвалюється Вченою радою Університету таємним голосуванням та вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше двох третин присутніх членів Вченої ради, які беруть участь у засіданні.

5.6. Повторне клопотання про поновлення у почесному званні може бути подане не раніше ніж через десять років з дати ухвалення Вченою радою рішення про позбавлення почесного звання, якщо інше не визначено рішенням суду або нормами чинного законодавства України.

5.7. Рішення про поновлення у почесному званні або відмову в поновленні є остаточним у межах Університету та може бути оскаржене виключно у порядку, передбаченому законодавством України.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення набуває чинності з дня його затвердження наказом ректора після ухвалення Вченою радою Університету.

6.2. З дня набрання чинності цим Положенням втрачають чинність усі попередні нормативні акти Університету, що регулювали питання присвоєння, позбавлення та поновлення почесного звання «Заслужений професор», у частині, що суперечить цьому Положенню.

6.3. Рішення про присвоєння, позбавлення або поновлення почесного звання «Заслужений професор», ухвалені до набрання чинності цим Положенням, є чинними та не потребують додаткового перегляду, якщо інше не встановлено рішенням Вченої ради Університету або суду.

6.4. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету та набувають чинності після їх затвердження наказом ректора Університету. Вчена рада Університету може ініціювати плановий аналіз практики застосування цього Положення не рідше одного разу на п'ять років з метою його актуалізації та вдосконалення.

6.5. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України, Статуту Донецького національного університету імені Василя Стуса та інших внутрішніх нормативних актів Університету.

6.6. Контроль за дотриманням вимог цього Положення покладається на Вчену раду Університету та Нагородну комісію Вченої ради Університету в межах їхніх повноважень.

Проректор з наукової роботи

Сергій РАДКО

Погоджено:

Голова Вченої ради

Юрій ТЕМІРОВ

Вчений секретар

Олена ВАЖЕНИНА

Голова Нагородної комісії
Вченої ради

Тетяна ОРЕХОВА

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Лілія МАРТИНЕЦЬ

Проректор з науково-педагогічної
роботи, молодіжної політики та розвитку

Максим ПРИХНЕНКО

Начальник відділу кадрів

Наталя КОЧЕТКОВА

Начальник юридичного відділу

Тетяна САВЧУК